

MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI POŁECZNEJ

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2017 r.

RPW/25735/2017 P
Data:2017-04-27

DPS.I.071.2.2017.AL

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2017 -04- 27
ZAL.	NR

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 30 marca 2017 r. znak: BPW.7065.22.2016.HP w sprawie zmiany przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) w zakresie wyłączenia z dochodu, na podstawie którego ustala się uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej, kwoty stypendiów przyznawanych studentom na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. , poz. 1842 z późn. zm.), uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych,
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach,
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu ustalonego w powyższy sposób nie wlicza się:

- 1) jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;
- 2) zasiłku celowego;
- 3) pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty;
- 4) wartości świadczenia w naturze;
- 5) świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych;

- 5a) świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220);
- 6) dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego;
- 7) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575);
- 8) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2014 r. poz. 1187, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2016 r. poz. 753).

Powyżej wskazany katalog wyłączeń spod dochodu ma charakter zamknięty, w związku z czym, zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą nie ma podstaw by do dochodu ustalanego na potrzeby pomocy społecznej nie doliczać stypendium socjalnego czy motywacyjnego otrzymywanego na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

W tym miejscu należy zauważyć, że sytuacja studentów znacznie różni się od sytuacji uczniów. Studenci jako osoby pełnoletnie, w przeciwieństwie do dzieci, mogą podjąć zatrudnienie bądź pracę o charakterze dorywczym. Mają również możliwość zaciągnięcia kredytu studenckiego lub pożyczki w celu samodzielnego uzyskania środków mających na celu zaspokojenie własnych potrzeb. Student ma również możliwość zadecydowania w jakim trybie chce podjąć naukę (dziennym czy zaocznym), by w sposób optymalny do własnych możliwości i potrzeb móc pogodzić naukę z pracą.

Należy wyraźnie podkreślić, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Studenci co do zasady posiadają możliwości do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Przy czym wydaje się, że zapewnienie środków do życia młodym, zdolnym i najczęściej w pełni sprawnym ludziom, którzy chcą kontynuować naukę, nie może należeć do obowiązków pomocy społecznej.

W związku z powyższym Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie uznaje za uzasadnioną propozycji wyłączenia stypendium socjalnego lub motywacyjnego przyznawanego na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dochodu ustalanego na potrzeby pomocy społecznej i nie planuje w przedmiotowym zakresie zmian.

MINISTER
z up.

Elżbieta Bojanowska
PODSEKRETARZ STANU

MRP i PS

DPS071099

MINISTERSTWO
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Pomocy i Integracji Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa
-134-

DPS. I. 071. 2. 2017. At

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2017 -04- 27
ZAL.	NR

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa